

Αγαπητοί φίλοι,

Ανατρέχοντας σε παλαιότερες εκδόσεις των Τεχνολογικών Χρονικών, διαπίστωνα πως, όταν ξεκίνησε αυτή η έντυπη επικοινωνία μας, οι σκέψεις μου περιστρέφονταν αποκλειστικά γύρω από το ΤΕΙ και τα ειδικότερα ζητήματα που αφορούσαν το φυσικό μας χώρο.

Τον τελευταίο χρόνο, οι σαρωτικές εξελίξεις, που πυροδότησε η πολιτική της λιτότητας, σε όλους τους τομείς της ελληνικής κοινωνίας, μονοπώλησαν το ενδιαφέρον και τις σκέψεις μου. Δυστυχώς τα γεγονότα τρέχουν με ιλιγγιώδη ταχύτητα. Δεν έχουμε πλέον την πολυτέλεια να τα επεξεργαστούμε και να τα διαχειριστούμε. Τα παρακολουθούμε ως θεατές χωρίς δυνατότητα ουσιαστικής παρέμβασης κι απλώς απευχόμαστε καθετί που μπορεί να δυσκολέψει ακόμη περισσότερο τα πράγματα.

Όταν μας έπληξε το «τσουνάμι» των οικονομικών μέτρων αντιληφθήκαμε για πρώτη φορά πόσο εύθραυστη ήταν πραγματικά η ευημερία που απολαμβάναμε την τελευταία δεκαετία και πόσο σαθρά είναι τα θεμέλια της οικονομίας της χώρας μας και όχι μόνο αυτά, διότι, μόλις αποκαλύφθηκε το δυσθεώρητο ύψος του εθνικού μας χρέους, δεκάδες σκάνδαλα ποικίλων αποχρώσεων άρχισαν να έρχονται στο φως καθημερινά προκαλώντας τις αισθήσεις μας. Μέναμε άφωνοι στο άκουσμα των αστρονομικών ποσών που είχαν χαθεί μέσα σε μαύρες τρύπες. Νιώθαμε μωδιασμένοι κι αδύναμοι καθώς μας ψαλίδιζαν λίγο λίγο τα κοινωνικά, οικονομικά και εργασιακά δικαιώματα,

που είχαμε διεκδικήσει και αποκτήσει μέσα από πολύχρονους αγώνες. Κάπου μέσα μας όμως υπήρχε ακόμη μια μικρή ελπίδα πως θα έρχονταν καλύτερες μέρες.

Δυστυχώς, ένα χρόνο μετά την ενεργοποίηση του μηχανισμού στήριξης, δε νομίζω πως εξακολουθούν να υπάρχουν Έλληνες πολίτες που να πιστεύουν πως είναι εφικτή η έξοδος από την κρίση, όχι μόνο γιατί - παρά τις θυσίες μας - το χρέος είναι πλέον μη διαχειρίσιμο, αλλά κυρίως γιατί κι άλλες ευρωπαϊκές χώρες αντιμετωπίζουν παρόμοια - εάν όχι σοβαρότερα- προβλήματα, με συνέπεια το μέλλον να διαγράφεται μελανό, όχι μόνο σε εθνικό αλλά σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ίσως αποτελεί απλοϊκή προσέγγιση, αλλά φαίνεται πως όλη αυτή η κινδυνολογία για γενίκευση της οικονομικής κρίσης σε περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες μας καταβάλλει ψυχολογικά πολύ περισσότερο από το ίδιο το εθνικό μας χρέος. Δεν είναι λίγοι αυτοί που σκέφτονται πως, αφού κράτη με γερή οικονομία, κράτη παραγωγικά προσεγγίζουν το όριο της χρεοκοπίας, η τύχη της χώρας μας, που έχει προ πολλού πάψει να είναι παραγωγική, είναι προδιαγεγραμμένη.

Επειδή όμως ενός κακού μύρια έπονται κι ενώ όλους μας είχε απορροφήσει η αντιμετώπιση των καθημερινών οικονομικών μας προβλημάτων, η Φύση μας υπενθύμισε -με τον πλέον τραγικό τρόπο- πως -παρά τη φαινομενική τεχνολογική παντοδυναμία μας- είμαστε τελείως ανίκανοι να προβλέψουμε τα

βίαια ξεσπάσματά της και ανίσχυροι να αντιμετωπίσουμε το μέγεθος της δύναμής της. Μέχρι χθες η Ιαπωνία έμοιαζε παντοδύναμη μονοπωλώντας τις πρώτες θέσεις παγκοσμίως για τα εξαιρετικά της επιστημονικά και τεχνολογικά επιτεύγματα. Σήμερα λίγες μέρες μετά το ξύπνημα του Εγκέλαδου και το σαρωτικό τσουνάμι που τον ακολούθησε, η χώρα μετρά τις ατέλειωτες πληγές της, ενώ ταυτόχρονα έχει αποδουθεί σε έναν άνευ προηγουμένου αγώνα δρόμου για να αποφευχθεί ο πυρηνικός όλεθρος.

Χρειάστηκε μια στιγμή μόνο για να αντιληφθούμε ότι τα πράγματα ανά πάσα στιγμή μπορεί να ξεφύγουν τελείως από τον ανθρώπινο έλεγχο. Χρειάστηκε μια μόνο στιγμή για να μας επαναφέρει στην πραγματικότητα: ό,τι κι αν κάνουμε, όσο κι αν εξελισσόμαστε, δεν παύουμε να είμαστε στο έλεος της Φύσης. Πάντοτε αυτή θα έχει τον πρώτο και τον τελευταίο λόγο.

Αναμφισβήτητα τις τελευταίες δεκαετίες τα ανθρώπινα επιτεύγματα έχουν κατά πολύ ξεπεράσει τα όρια της επιστημονικής φαντασίας. Εντούτοις η κατάκτηση της γνώσης εμπερικλείει πολλούς κινδύνους. Μας δημιουργεί μια ψευδαίσθηση παντοδυναμίας, η οποία μπορεί πολύ εύκολα να μας παρασύρει στην έπαρση, να αποκοιμίσει τη συνείδηση και να θολώσει την κρίση μας. Αν μάλιστα σκεφτούμε ότι όλη μας η ύπαρξη περιστρέφεται γύρω από το γεγονός ότι είμαστε οι εκλεκτοί του κόσμου -όπως τον γνωρίζουμε- δεν προκαλεί απορία το πόσο επιρρεπείς είμαστε σε δραστηριότητες που αναδεικνύουν τη νοητική υπεροχή μας έναντι των άλλων ειδών.

Αυτό που προκαλεί απορία είναι ότι δε φαίνεται να μαθαίνουμε από τα λάθη μας. Πρόκειται για τάση αυτοκαταστροφής; Πρόκειται για υπερβολική εμπιστοσύνη στις ικανότητες και τις δυνατότητες μας; Σε κάθε περίπτωση, μπορεί, άραγε, κανείς να ξεχάσει τον Αύγουστο του 1945, όταν συντελέστηκαν δυο από τα μεγαλύτερα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας: η ρίψη ατομικής βόμβας στη Χιροσίμα και το Ναγκασάκι; Μη βιαστείτε να απαντήσετε, διότι η απάντηση δεν είναι ευνόητη. Πώς είναι δυνατόν μια χώρα που πλήρωσε τόσο ακριβά το τίμημα της χρήσης της πυρηνικής ενέργειας να συντηρεί πυρηνικούς

σταθμούς στις πλέον σεισμογενείς περιοχές του πλανήτη, χωρίς μάλιστα να διασφαλίζονται οι απαραίτητες προϋποθέσεις για τη σωστή για συντήρηση και λειτουργία τους; Πώς είναι δυνατό χώρες όπως η Ινδία, το Ιράν και πολλές άλλες να δαπανούν δισεκατομμύρια για παρόμοιες επενδύσεις, αντί να μεριμνούν για τα εκατομμύρια των κατοίκων τους που πεθαίνουν από την πείνα και τις αρρώστιες;

Συχνά στο παρελθόν χαρακτήρισα γραφικούς περιθωριακούς αυτούς, που αλυσοδέονται μπροστά από πυρηνικά εργοστάσια, καίνε ομοιώματα αρχηγών καρτών και οργανώνουν πορείες για την κατάργηση των πυρηνικών όπλων. Ίσως τελικά να μην είναι αυτοί οι περιθωριακοί αλλά όλοι εμείς που δεν αντιδρούμε, που δεν κάνουμε απολύτως τίποτε.

Ειλικρινά δεν είμαι σε θέση να γνωρίζω αν οι εξελίξεις είναι αναστρέψιμες. Αυτό που γνωρίζω πολύ καλά είναι ότι είναι πλέον καιρός ο καθένας μας να αλλάξει στάση ζωής. Δεν μπορούμε να παρακολουθούμε παθητικά όσα διαδραματίζονται στον κόσμο με τη δικαιολογία ότι η δύσκολη καθημερινότητά μας δε μας επιτρέπει το χρόνο και τα μέσα για να ασχοληθούμε με διαμαρτυρίες για τη μόλυνση του περιβάλλοντος, για την κατάργηση των πυρηνικών και άλλα τέτοια ζητήματα. Επίσης, δε γνωρίζω ποια μορφή ακριβώς θα μπορούσε να πάρει η αντίδρασή μας. Αυτό που μπορώ να πω με σιγουριά είναι ότι, έπειτα από τις πρόσφατες φυσικές και -όχι μόνο- καταστροφές στην Ιαπωνία, η ζωή μας δεν θα είναι ποτέ πια η ίδια. Ακόμη κι αν εμείς προτιμούμε να παραμείνουμε θεατές, τα γεγονότα αργά ή γρήγορα θα μας αναγκάσουν να λάβουμε αποφάσεις ζωής, διαφορετικά θα μας παρασύρουν στη δίνη τους.

Καλή Ανάσταση στις καρδιές και στις συνειδήσεις όλων μας.

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας